

Säkerhet och rättsliga krav vid personell husrannsakan

En rättslig och taktisk analys

Jonas Hansson, Mattias Hjertstedt

Jonas Hansson, docent i polisvetenskap universitetslektor vid Enheten för polisiärt arbete,
Umeå universitet. E-post: jonas.hansson@umu.se

Mattias Hjertstedt, docent i processrätt, universitetslektor vid Juridiska institutionen,
Umeå universitet. E-post: mattias.hjertstedt@umu.se

Artikeln behandlar polisens rätt att genomföra personell husrannsakan med fokus på säkerhet och rättsliga begränsningar. Genom ett scenario där en person som ska frihetsberövas lokaliseras i en lägenhet, analyseras hur polisen kan säkra reträttvägar och minimera riskområden utan att överskrida lagens ramar. Studien kombinerar rättsdogmatisk metod med polisiär konflikthantering (POLKON) för att belysa praktiska och juridiska dilemman. Resultatet visar att vissa säkerhetsåtgärder kan vara tillåtna om de inte är alltför ingripande samt om de syftar till att verkställa husrannsakan eller frihetsberövandet. Artikeln föreslår att en tydligare lagreglering bör införas för att stärka rättssäkerheten och arbetsmiljön vid polisingripanden.

This article examines the legal framework surrounding police searches of premises, focusing on safety and legal constraints. Using a scenario where a suspect is in an apartment, it explores how police can secure retreat routes and minimize risk areas without exceeding legal boundaries. The study applies a legal dogmatic method and integrates police conflict management (POLKON) to highlight practical and legal dilemmas. Findings suggest that certain safety measures may be permissible if they are not too intrusive and are aimed at executing the search or arrest. The article advocates for clearer legislation to enhance legal certainty and improve working conditions during police interventions.

Inledning

Case: Scenario om husrannsakan

Polisen har fått information om att en person, misstänkt för ett allvarligt brott, befinner sig i en lägenhet. Polismyndigheten beslutar sig för att genomföra en s.k. personell husrannsakan enligt rättegångsbalken. Syftet är att lokalisera och frihetsberöva personen för att verkställa rättsens beslut om häktning i dennes frånvaro.

Före ingripandet samlas poliserna för en genomgång. De går igenom tillgänglig information om lägenheten, den misstänkta personen och möjliga risker. De genomför en risk- och hotbilsbedömning för att identifiera faror utifrån miljön, tidigare händelser och individens beteende. De planerar reträttvägar och identifierar riskområden, såsom dörröppningar och fönster. Polisen anländer tidigt på morgonen för att minska risken för att andra personer är närvarande. Polispatrullen passerar en gårdsplan och ett trapphus innan de knackar på dörren. De identifierar sig som poliser och meddelar att de har beslut om husrannsakan. Den eftersökta personen öppnar dörren men försvinner snabbt in i lägenheten. Poliserna ser att personen går in i vardagsrummet och sätter sig i en soffa. För att nå vardagsrummet måste poliserna passera två rum och en toalett. Lägenheten består dessutom av ett kök och ytterligare ett rum.

Poliserna ställs nu inför ett taktiskt och juridiskt dilemma. De måste avgöra om de ska fortsätta söka lägenheten för att säkerställa att inga andra personer finns där som kan utgöra ett hot. För att skapa en säker reträttväg och minimera riskområden behöver de söka igenom de rum de passerar. De behöver också kontrollera övriga rum för att minska risken för överraskande angrepp, särskilt om den eftersökta personen skulle bli våldsam. Ett alternativ är att stänga till dessa rum för att försvåra för någon att ta sig ut och angripa dem.

Problembakgrund

Husrannsakan är en av många åtgärder som poliser kan komma att utföra i sin yrkesutövning där det finns risk att de utsätts för hot och våld. Användningen av detta tvångsmedel är en viktig men samtidigt integritetskränkande del av brottsbekämpning. Husrannsakan innebär att polisen undersöker vissa utrymmen, i form av hus, rum eller slutet förvaringsställe. I svensk rätt regleras husrannsakan i brottsutredande syfte av rättegångsbalken, som föreskriver att en husrannsakan under vissa förutsättningar får företas om det finns anledning att anta att brott har begåtts (28 kap. 1–3 a §§ rättegångsbalken, RB).

I denna artikel fokuserar vi på säkerheten i samband med polisingripanden. När polisen genomför en personell husrannsakan och hittar den eftersökta personen, uppstår frågan om de har laglig rätt att fortsätta söka igenom bostaden för att säkerställa en reträttväg och minimera riskområden. Detta dilemma kan

utvecklas utifrån både säkerhetsaspekter och rättssäkerhetsprinciper.

Polisiära säkerhetsaspekter omfattar de åtgärder och principer som polisen använder för att säkerställa sin egen säkerhet, allmänhetens säkerhet och att ingripanden genomförs på ett kontrollerat sätt. Polisen måste snabbt och korrekt kunna bedöma risker och hot i olika situationer. Detta inkluderar att identifiera potentiella faror, att förstå dynamiken i en situation och att fatta beslut om hur man bäst hanterar dessa risker. Inom polisiär konflikthantering finns det grundläggande taktiska principer som polisen följer för att minimera risker. Dessa är 1) att inta ett defensivt förhållningssätt för att i den mån det är möjligt undvika en fysisk konfrontation, 2) att eftersträva att det finns en reträttväg, och 3) att minimera antalet riskområden.

Enligt rättegångsbalken får som tidigare nämnts husrannsakan endast genomföras om det finns anledning att anta att brott har begåtts. När den eftersökta personen har hittats, kan det argumenteras att syftet med husrannsakan är uppnått. Frågan är om fortsatt sökande kan vara motiverat och proportionerligt med hänsyn till riskerna. Polisen behöver kunna motivera varför det är nödvändigt att fortsätta sökandet för att säkerställa en reträttväg och minimera riskområden. Poliserna måste agera inom ramen för lagen och respektera individens rättigheter. Detta innebär att varje beslut om att fortsätta sökandet måste vara välgrundat och dokumenterat för att säkerställa att det inte sker godtyckligt. För att hantera detta dilemma måste polisen göra en noggrann bedömning av situationen.

Forskningsfråga och syfte

Denna artikel behandlar polisens rätt att genomföra husrannsakingar, med fokus på säkerhet och de rättsliga krav som gäller. Den konkreta forskningsfrågan är följande:

Hur kan polisen förena behovet av att säkerställa en säker reträttväg och minimera riskområden under en personell husrannsakan som åtföljs av ett frihetsberövande med de rättsliga krav som gäller när den eftersökta personen redan har hittats?

Denna forskningsfråga syftar till att undersöka de praktiska och juridiska utmaningarna som polisen står inför i den aktuella situationen. Genom att undersöka polisiär konflikthantering och gällande rätt utifrån en fallstudie, hoppas vi kunna bidra till en djupare förståelse för hur husrannsakingar kan genomföras på ett sätt som förenar säkerhet med de krav som följer av gällande rätt.

Metod och disposition

I den rättsvetenskapliga undersökningen har en s.k. rättsdogmatisk metod använts. Detta innebär i korthet att rättsläget fastställs genom att tolka innehållet

i s.k. rättskällor – lagar och andra författningar, förarbeten, rättspraxis, juridisk litteratur, m.m. (se vidare Hjertstedt, 2011, s. 45–48).

Framställningen inleds med ett allmänt avsnitt, som innehåller en beskrivning av det svenska systemet för polisiär konflikthantering inom polisen och de fördelar som detta system har tillskrivits i tidigare forskning. Därefter följer en analys av innehållet i gällande rätt, såvitt avser den här ställda forskningsfrågan utifrån det inledande scenariot. Det avslutande avsnittet innehåller en diskussion om hur systemet för polisiär konflikthantering skulle kunna tillämpas i det aktuella fallet samt vilka tillämpningsproblem som finns med gällande rätt och hur dessa problem skulle kunna åtgärdas.

Polisiär konflikthantering

Polisiär konflikthantering (POLKON) är ett integrerat system inom svensk polis som innehåller teorier, principer, metoder och tekniker för att hantera konfliktsituationer. Systemet beskrivs i Polishögskolan (2013) och är ämnat att vara dynamiskt och att uppdateras kontinuerligt utifrån ny kunskap, erfarenhet och omvärldsanalys. Syftet är att polisen ska kunna agera rättssäkert, rationellt och med hög säkerhet för alla inblandade.

Det taktiska kunskapsområdet inom POLKON bygger på ett integrerat förhållningssätt där målet är att polisen ska kontrollera situationen. Kontroll innebär att polisen har tid och egen förmåga att vidta adekvata åtgärder. För att uppnå detta används den Grundläggande Taktiska Förklaringsmodellen (GTF), som består av tre delar:

- Risk- och hotbilda-bedömning: Polisen förutser faror baserat på miljö, tidigare händelser och individens beteende. Det handlar om att identifiera riskområden, dvs. varifrån ett angrepp kan komma, exempelvis en dörröppning eller ett fönster.
- Mänskliga begränsningar: Modellen beaktar varseblivning, definition och reaktionstid, vilket påverkar hur snabbt polisen kan agera vid ett angrepp.
- Tankeprocessen: Polisen försvårar angriparens förberedelser och förbättrar sina egna förutsättningar genom att lokalisera hot och förbereda motåtgärder samt genom att försvåra angriparens möjligheter till att lokalisera polisen.

GTF utgör grunden för tre taktiska grundprinciper: att agera defensivt, att hålla en fri reträttväg och att hantera få risker åt gången (minimering av antalet riskområden). Dessa principer syftar till att minska stress, öka kontrollen och minimera våldsanvändning. Ett *defensivt förhållningssätt* är en taktisk grundprincip som innebär att polisen ska undvika en direkt fysisk konfrontation, i den mån det är

möjligt. Detta görs för att minimera risken för skador på såväl poliserna som på den de ingriper emot genom att hantera situationen med så lite våld som möjligt. Då det gäller att *hålla en fri reträttväg* är det en taktisk grundprincip inom polisiär konflikthantering att hålla ryggen fri och veta vart poliserna kan ta vägen vid ett angrepp. Utan en säker reträttväg kan polisen bli instängda om de blir utsatta för ett angrepp, vilket ökar risken för att ett angrepp leder till skador eller i värsta fall dödsfall. För att reducera stress och förbättra beslutsfattandet är det viktigt att hantera få risker och problem samtidigt, d.v.s. att *minimera antalet riskområden*. Att försäkra sig om att dessa områden är säkra hjälper polisen att fokusera på den primära uppgiften utan att behöva oroa sig för oväntade angrepp från andra delar av bostaden. Principerna samverkar för att skapa ett säkert och kontrollerat ingripande. Samtidigt kräver det taktiska kunskapsområdet flexibilitet. Polisen får därför frånga grundprinciperna om det ökar kontrollen eller är nödvändigt för att skydda liv eller säkra bevis (Polishögskolan, 2013).

POLKON innehåller fem nationellt fastställda metoder: lokaliseringssök, normalstopp av fordon, vägspärr, sök i terräng samt rekognosering/observation/säkring. Dessa metoder bygger på GTF, de taktiska grundprinciperna och flexibilitet. Denna artikel fokuserar på lokaliseringssök, som innebär att systematiskt söka och lokalisera individer inom ett specifikt område (Polishögskolan, 2013).

Studier har visat att situationsförståelse är en avgörande förmåga vid polisiära ingripanden (Borglund & Hansson, 2022; Hansson et al., 2021; Hansson & Borglund, 2023, 2024; Huhta, 2023; Huhta et al., 2023; Huhta et al., 2022). För att fatta rättssäkra och taktiskt välgrundade beslut under press krävs att poliser snabbt kan tolka och bedöma komplexa och föränderliga situationer. Det finns stöd för att polisens taktik, särskilt inom ramen för POLKON och dess modeller som GTF, stödjer utvecklingen av denna förmåga genom att integrera riskbedömning, mänskliga begränsningar och taktisk flexibilitet (Hansson et al., 2021). Samtidigt utgör en god situationsförståelse en viktig förutsättning för en trygg och hållbar arbetsmiljö. En studie baserad på intervjuer med poliser från samtliga polisregioner i Sverige visar att POLKON:s integrerade arbetssätt kan bidra till en förbättrad arbetsmiljö genom att skapa struktur, förutsägbarhet och ökad kontroll i ingripandesituationer (Hansson & Borglund, 2023). Detta innebär att det finns viss vetenskaplig evidens för att den svenska polisens konflikthanteringsstöd ger säkrare och mer kontrollerade ingripanden. En fråga som dock kvarstår är hur säkerheten kan tryggas samtidigt som de krav som följer av gällande rätt kan uppfyllas.

Analys av rättsläget

I det inledningsvis beskrivna scenariot aktualiseras två typer av tvångsmedel, nämligen personell husrannsakan samt frihetsberövande tvångsmedel i form

av häktning. En personell husrannsakan innebär enligt 28 kap. 2 § RB att polisen gör intrång i ett hus, rum eller slutet förvaringsställe i syfte att söka efter den som skall gripas, anhållas, häktas, hämtas till förhör eller till inställelse vid rätten eller underkastas kroppsvisitation, kroppsbesiktning eller upptagning av fingeravtryck, m.m. I scenariot är det fråga om genomsökning av rum (lägenheten) i syfte att verkställa ett beslut om häktning. Häktning innebär ett fysiskt omhändertagande av person, och syftet är enligt 24 kap. 1 § RB att hindra att den misstänkte flyr, försvårar sakens utredning eller fortsätter att begå brott. En personell husrannsakan i syfte att verkställa ett beslut om häktning upphör naturligt nog då personen är frihetsberövad – eller då frihetsberövandet har misslyckats (Lindberg, 2022 s. 734, JO 1997/98 s. 165).

Scenariot ovan aktualiserar frågan vilka befogenheter som följer med en husrannsakan respektive ett frihetsberövande tvångsmedel. Vad först husrannsakan beträffar har det i doktrinen konstaterats att ett husrannsakensbeslut dels ger tillträde till den aktuella lokalen, dels en möjlighet att undersöka lokalen (Hjertstedt, 2024, kommentaren till 28 kap. 1 § RB, 2025-04-01); en annan sak är att båda dessa befogenheter kanske inte alltid behövs.¹ Verkställighet av ett häktningsbeslut innebär som sagt ett frihetsberövande av en person, med möjlighet att fysiskt förflytta och spärra in denne. Om den person som skall frihetsberövas försöker undkomma eller bjuder på motstånd då polisen skall verkställa häktningen har polisen rätt att använda våld i den mån det är försvarligt och andra medel är otillräckliga enligt 10 § 1 st. 2 p. polislagen (1984:387), PL; likaså kan polisen vid behov enligt 10 § 1 st. 4 p. PL använda våld för att verkställa en husrannsakan (i scenariot ovan kan det exempelvis aktualiseras om polisen angrips då polisen är på väg till vardagsrummet där den person som skall gripas befinner sig).

Att poängtera är att dessa befogenheter endast får användas för de syften för vilka de olika tvångsmedlen har beslutats, vilket följer av den s.k. ändamålsprincipen (se t.ex. prop. 1988/89:124 s. 26–29). Har beslut fattats om en personell husrannsakan för att söka efter en person som i scenariot ovan får polisen inte passa på att även genomföra en reell husrannsakan med syfte att leta efter föremål (enligt 28 kap. 1 § RB), exempelvis leta efter narkotika att ta i beslag. En annan situation är om polisen i samband med verkställigheten av den personella husrannsakan verkställs upptäcker narkotika; i detta läge måste som huvudregel den som leder förundersökningen underrättas för att fatta beslut om att inleda förundersökning rörande ett nytt brott – narkotikabrott, innehav – och om en reell husrannsakan (se t.ex. JO 1956 s. 80, JO 1986/87 s. 74).

1. Så är exempelvis fallet vid tillämpning av 28 kap. 3 § 1 st. RB – husrannsakan i allmänt tillgängliga lokaler – som gäller då polisen redan har tillträde till lokalen, men behöver ett husrannsakensbeslut för att ha rätt att genomsöka den, se Hjertstedt, 2024, kommentaren till 28 kap. 3 § RB, 2025-04-01.

Frågan är om de åtgärder i scenariot ovan som polisen vill vidta av säkerhetsskäl – söka igenom samt låsa eller spärra av rum – är sådana åtgärder som inryms i syftet att eftersöka en person som skall frihetsberövas – på vägen till vardagsrummet – respektive transportera den frihetsberövade till arresten – på vägen ut ur lägenheten. I 19 § 1 st. 1 p. PL ges polisen bl.a. i samband med omhändertagande av person en möjlighet att av säkerhetsskäl kroppsvisitera den omhändertagne för att vapen eller andra farliga föremål skall kunna tas om hand, men det finns ingen motsvarande bestämmelse som bemyndigar polisen att av säkerhetsskäl genomsöka rum (d.v.s. genomföra en husrannsakan).

Rättsutvecklingen har under senare år också gått mot ett alltmer legalistiskt förhållningssätt, som innebär att både tvångsmedels befogenheter och syften tydligt måste framgå av lagtexten (se Hjertstedt & Reinius, 2022, s. 366–369). Som exempel härpå infördes 2016 i 28 kap. 13 a RB en uttrycklig bestämmelse om att en polisman får ta med den som ska kroppsvisiteras eller kroppsbesiktigas till den plats där åtgärden skall genomföras (SFS 2016:546); tidigare ansågs denna möjlighet till frihetsberövande tolkningsvis följa av bestämmelserna om kroppsvisitation och kroppsbesiktning i 28 kap. 11 § respektive 28 kap. 12–12 b §§ RB (prop. 2015/68:68 s. 60–61). Likaså ansåg HD i NJA 2016 s. 1165 att det inte var möjligt att kroppsbesiktiga i syfte att *utreda påföljd*, då den dåvarande uttryckliga ordalydelsen i 28 kap. 12 § endast tillät kroppsbesiktning i syfte att *utreda brott* (NJA 2016 s. 1165 och vidare Hjertstedt & Reinius, 2022, s. 372).

Det är dock inte varje form av åtgärd som företas i tvångsmedelssammanhang som kräver ett uttryckligt lagstadgande för att kunna företas. I 8 § 1 st. PL föreskrivs att en polisman som skall verkställa en tjänsteuppgift skall ingripa på ett sätt som är försvarligt. Vidare sägs i 8 § 2 st. PL att "[e]tt ingripande som begränsar någon av de grundläggande fri- och rättigheter som avses i 2 kap. regeringsformen [ej får] grundas enbart på bestämmelserna i första stycket". Sådana åtgärder som inte innebär intrång får således vidtas utan lagstöd. Ett exempel på detta kan vara om polisen i scenariot ovan – innan de går in i lägenheten – står nere på gatan och ser om det lyser i fönstret till lägenheten för att exempelvis avgöra om någon är hemma (jfr exemplet i Fitger, m.fl., 1984, kommentaren till 28 kap. 1 § RB, 2025-06-11).

Utifrån ovanstående kan det argumenteras för att rättsläget är att förstå som att det är tillåtet att av säkerhetsskäl göra en viss genomsökning eller tillstängning av rummen i lägenheten i scenariot ovan. Att av säkerhetsskäl t.ex. snabbt kika in i ett angränsande rum eller låsa dörren till ett sådant rum i den lägenhet som polisen redan har fått tillträde till genom husrannsakens beslut innebär ett begränsat ytterligare intrång än det som redan görs p.g.a. husrannsakan och häktningen. En sådan åtgärd görs också enbart för att säkerställa verkställigheten av den personella husrannsakan, till skillnad från om polisen skulle passa

på att genomsöka lägenheten i syfte att beslagta föremål trots att något beslut om reell husrannsakan inte har fattats. Syftet med en sådan kort genomsökning måste dock vara att säkra vägen fram till det rum där den misstänkte frihetsberövas (säkerställande av den personella husrannsakan) respektive att säkra reträttvägen från vardagsrummet ut ur lägenheten (säkerställande av häktningen). I en mindre lägenhet – som i det ovan beskrivna scenariot – kan det sagda innebära att polisen snabbt behöver titta in i alla rum i lägenheten. I ett större hus torde det däremot inte vara behövt – och därmed inte heller tillåtet – att söka igenom alla delar av huset för att säkra vägen till och från den misstänkte.

I ovanstående scenario rör det sig således om en personell husrannsakan för att verkställa rättens beslut om häktning med stöd av rättegångsbalken. Liknande resonemang kan dock föras om tillåtligheten av att göra en begränsad genomsökning eller tillstängning av rummen i lägenheten då det gäller personell husrannsakan i annat syfte.

Avslutande diskussion

Polisens taktik, särskilt enligt konflikthanteringssystemet POLKON, bygger på principer som att undvika konfrontation, säkerställa fri reträttväg och hantera få risker åt gången. Dessa principer syftar till att minska våldsanvändning och möjliggöra kontrollerade ingripanden. Om poliserna misstänker att fler personer kan vara närvarande i bostaden i scenariot ovan, är det viktigt att försäkra sig om att det finns en säker reträttväg, vilket innebär att polisen behöver söka igenom bostaden. Genom att fortsätta söka igenom den aktuella lägenheten kan polisen identifiera och minimera antalet riskområden, såsom dörröppningar, fönster eller andra platser där ett angrepp kan komma ifrån.

Polisens agerande vid husrannsakan kräver dock inte enbart noggranna överväganden rörande hur operativ säkerhet uppnås på bästa sätt, utan även hur de rättsliga kraven tillgodoses. När en eftersökt person har lokaliserats uppstår frågan om fortsatt genomsökning av bostaden är tillåten för att säkra reträttvägar och minimera risker. Som framgått ovan måste varje åtgärd i samband med en husrannsakan enligt rättegångsbalken ha ett tydligt syfte och rättsligt stöd. När personen är funnen kan det rättsliga syftet anses vara uppfyllt. Fortsatt genomsökning måste då motiveras av konkreta säkerhetsskäl kopplade till frihetsberövandet. Säkerhetsskapande åtgärder, såsom att säkra reträttvägar och riskområden, innebär ofta inte ett större intrång än det som redan sker vid en husrannsakan. Däremot torde en genomsökning av utrymmen som inte är motiverade av säkerhetsskäl strida mot gällande rätt.

Polisiära beslut fattas ofta under tidspress och med begränsad information (Hansson & Borglund, 2024). Med tanke på detta är frågan om det inte vore fördelaktigt om gällande rätt avseende den här ställda forskningsfrågan kom till

tydligt uttryck i lagtext, istället för att som nu tolkningsvis framgå av rättskällorna. En kodifiering av gällande rätt på denna punkt ligger också i linje med den ovan beskrivna rättsutvecklingen att tvångsmedels befogenheter måste framgå av lagtexten, och skulle innebära en förstärkning av rättssäkerheten. En framtida reglering av polisens möjlighet till husrannsakan och liknande genomsökningar i säkerhetssyfte skulle kunna utformas med bestämmelsen i 19 § PL 1 st. 1 p. om s.k. skyddsvisitationer som förlaga. Måhända skulle en dylik lagreform även kunna utgöra ett viktigt tillskott till det viktiga arbetet med att minimera risken för att polisen utsätts för våld eller hot i sin yrkesutövning.

Vi vill rikta ett särskilt tack till Anna Karin Henning Mäki, f.d. universitetsadjunkt vid Juridiska institutionen, Umeå universitet och Lena Landström, universitetslektor vid Juridiska institutionen, Umeå universitet samt polisinspektör Magnus Ander vid Polismyndigheten, för värdefulla kommentarer.

Referenser

- Borglund, E. A. M., & Hansson, J. (2022). Tactical police interventions: design challenges for situational awareness. ISCRAM 2022, 19th International Conference on Information Systems for Crisis Response and Management, Tarbes, France, May 22–25, 2022.
- Fitger, P., m.fl. (1984). *Rättegångsbalken*. Norstedts Juridik (med fortlöpande uppdatering).
- Hansson, J., Borglund, E., & Ander, M. (2021). *Polisiär konflikthantering: polisens kunskap, lärande och förmåga kopplat till det taktiska kunskapsområdet* (978-91-7855-709-7 (ISBN), 978-91-7855-710-3 (ISBN)). (Polisutbildningens skriftserie, Issue 13). <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-189851>
- Hansson, J., & Borglund, E. A. M. (2023). *Polisiär konflikthantering: Ett integrerat taktiskt förhållningssätt för god arbetsmiljö* (978-91-8070-166-2 (ISBN) 978-91-8070-167-9 (ISBN)). (Polisutbildningens skriftserie, Issue 15). <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:umu:diva-214212>
- Hansson, J., & Borglund, E. A. M. (2024). Situation Awareness in Tactical Police Interventions. *Journal of Police and Criminal Psychology* 39(3), 527-538. <https://doi.org/10.1007/s11896-024-09677-8>
- Hjertstedt, M. (2011). *Tillgången till handlingar för brottsutredare: En rättsvetenskaplig studie av beslag med husrannsakan, myndigheters utlämnandaskylldighet samt editions- och exhibitionsplikt*. Iustus.
- Hjertstedt, M. (2024). *Lagkommentar till 28 kap. rättegångsbalken (1942:740)*. JP Infonet (med fortlöpande uppdatering).
- Hjertstedt, M., & Reinius, M. (2022). Tvångsmedel, legalitet och samtycke: Regleringen av medicinska åldersbedömningar i straff- och asyprocessen. *Svensk Juristtidning*, s. 361–385.
- Huhta, J.-M. (2023). *Situational Awareness in Operational Police Encounters: How is it formed, what factors influence it and how it can be trained* (Publication Number 845) [Tampere University].
- Huhta, J.-M., Di Nota, P. M., Hietanen, T., & Ropo, E. (2023). Deriving Expert Knowledge of Situational Awareness in Policing: a Mixed-Methods Study. *Journal of police and criminal psychology*. <https://doi.org/10.1007/s11896-023-09574-6>
- Huhta, J.-M., Di Nota, P. M., Surakka, V., Isokoski, P., & Ropo, E. (2022). Experience-Dependent Effects to Situational Awareness in Police Officers: An Eye Tracking Study. *International journal of environmental research and public health*, 19(9), 5047. <https://doi.org/10.3390/ijerph19095047>
- JO 1956 s. 80.
- JO 1986/87 s. 74.
- JO 1997/98 s. 165.
- Lindberg, G. (2022). *Straffprocessuella tvångsmedel – när och hur får de användas?*, 5:e uppl. Norstedts Juridik. NJA 2016 s. 1165.
- Polishögskolan. (2013). *Polisiär konflikthantering, utbildningsmaterial*. Polishögskolan.
- Prop. 1988/89:124. *Regeringens proposition om vissa tvångsmedelsfrågor*.
- Prop. 2015/16:68. *Förstärkt rättssäkerhet och effektivitet i förundersökningsförfarandet*.